O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI

OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

O‘ZBEKISTON DAVLAT SAN’AT VA MADANIYAT INSTITUTI

“TASDIQLAYMAN”
O‘zDSMI rektori v.v.b.
____
E.U.Shermanov
2023-yil “___” avgust

Ro‘yxatga olindi: № *60211700*
2023-yil “___” avgust

POSTIJ

O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi:	200000	- San’at va gumanitar fanlar
Ta’lim sohasi:	210000	- San’at
Ta’lim yo‘nalishi:	60211700	- Grim san’ati

Toshkent – 2023

Fan/modul kodi POST 200130	O‘quv yili 2023/2024	Semestr 1-7	ECTS-Kreditlar 30	
Fan/modul turi Majburiy	Ta’lim tili o‘zbek		Haftadagi dars soatlari 4,4,4,2,4,4,8	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)	Mustaqil ta’lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Postij	450	450	900

2.

I.Fanning mazmuni

Fanni o‘qitishdan maqsad – talabalarga postij yo‘nalishida professional bilim berish, postij mahsulotlarini yangi texnologiyalarini amalda tadbiq qilish, san’atining barcha jabhalariga yuqori malakali kadrlar yetishtirish; talabalarning ijtimoiy-siyosiy jarayonlarda ro‘y berayotgan voqea va hodisalarni to‘g‘ri anglashi va sahnaviy makonda uni to‘g‘ri talqin qila olishi; zamonaviy talablarga javob bera oladigan g‘oyaviy va badiiy pishiq repertuar yaratishda postij ishlaridan foydalanish; spektaklda aktyor tomonidan obraz yaratishda postij mahsulotlari orqali badiiy g‘oyani ro‘yobga chiqarish; jahon estrada va teatr san’atida postij ishini ilg‘or tajribalariga tayangan holda mavjud o‘zbek milliy grimchilik maktabini takomillashtirish va davom ettirish; dramaturg, rejissyor, aktyor va rassomning badiiy g‘oyasini tomoshabinga yetkazishda spektaklning komponentlaridan biri – grimda postij mahsulotlaridan to‘g‘ri foydalanish; rang-barang xarakterdagi obrazlar psixologiyasini chuqur tushuna bilish qobiliyatini tarbiyalash; postij sohasi bo‘yicha ko‘nikma va malakasini shakllantirish.

Fanning vazifasi – talabalarni mazkur soha bo‘yicha zamonaviy ta’lim metodlari orqali tarbiyalash, postij ishlarini kelib chiqish tarixi va rivojlanish bosqichlarini o‘rgatish, postij mahsulotlarining zamonaviy texnologiyalarini o‘rganish, postijyorning ijodiy qobiliyatini takomillashtirish va rivojlantirish, grim uskunalaridan to‘g‘ri foylanish, sochli mahsulotlarni to‘qish texnikasini o‘rgatish, postijda eskiz ustida ishlash jarayonida mahsulotlarni to‘g‘ri tanlay bilishdan iborat.

II. Asosiy nazariy qism (ma’ruza mashg‘ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi

1-mavzu. Yasama sochlar ustida ishlash. Soch xarakteristikasi.

Grim qilishda suniy, yasama sochlar turkimiga: parik, soqol, mo‘ylov, qoshlar, kiprik, yuzdagi sochni quloqdan pastga tushirish, baki va ayrim detallar. Sochlardan pariklar, ulama sochlar, shinyeklar to‘qilishi. Tabiiy va kimyoviy soch bo‘yoqlari.

2-mavzu. Postij ishlarining kelib chiqish tarixi va rivojlanish bosqichlari. Inson sochlari.

Inson sochlari – uning ranggi, qattiqligi, shakli va uzunligi, sochlarni bir necha turlarga shartli ravishda ajratish, rus millatining sochi, mordova sochi, mongol-xitoy sochi, o‘zbekcha soch, suniy o‘rinbosarlar, sarlich sochlari.

3-mavzu. Sochni xina va basma bilan bo‘yash.

Xina bilan bo‘yash. Basma – qora rang berish. Xina proshogini yoki basma (o‘sma) 500 sm^3 hajmidagi issiq suvda aralashtirish. Xina va basma bilan parikni bo‘yash. Kimyoviy bo‘yalgan sochlar sovuq suvda yuvish.

4-mavzu. Sochlarga issiq va sovuq zavivkalar yordamida shakl berish.

Sochlarga shakl berish usulari. Sochlarga shakl berish jarayoni. Sochga issiq shakl berishd. Tokka ulanamaydigan qisqichlarni elektr moslamasida (pech) isitish. Trupka bilan, spiral – shtokrli, lektali – spiral. Sovuq (ho‘l) shakl berish va sochni yotqizish.

5-mavzu. Pariklar.

Pariklar, xarakterli pariklar va boshqa xil pariklar. Parik to‘qish. Boshning orqa do‘ngligidan uning hajmini olish. Tamburlash. Nakleykalar – soqollar, mo‘ylovlar, bakenbartlar, qosh va kipriklar quruq umumiy ton berilmagan teriga yopishtirish.

6-mavzu. Grimda soch turmaklari.

Soch turmagi. Soch turmagini inson tashqi qiyofasiga, uning bo‘y bastiga, qaddi qomatiga, bosh shakliga, yuzining cho‘ziqligi, dumaloqligi va xarakteriga mos kelishi. Tarixiy soch turmaklarini topish. Turli davr soch turmaklari. Erkak va ayollar soch turmaklarining eng xarakterli belgisi. Shinyonlar.

7-mavzu. Sochni uzaytirish usullari.

Kunjut bargni qaynatib, suvda yuviladi; qavoq bargi qaynatmasiga yuvish; Gulsafsar yog‘ini o‘ziga yoki kuydirilgan mum bilan qo‘shilmasida yuvish; Xina yog‘ini surtish orqali; Abujahl tarvuzini ivitib, quyilgan suvda yuvish; Zig‘ir urug‘i ko‘mirini kunjut yog‘i bilan aralashmasi surtish, xardalni lavlagi qaynatilgan suvga solib yuvish

III. Amaliy mashg‘ulotlar bo‘yicha ko‘rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg‘ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Postij fanining maqsadi va vazifalari
2. Postij ishlarining kelib chiqish tarixi va rivojlanish bosqichlari
3. Grimchi-musavvirlarning teatrda postij ishlarini rivojlanishiga qo‘shgan xissalari
4. Teatrda postijyor mahsulotlarining spesifik jihatlari
5. Tayyor postijyorlik mahsulotlari bilan tanishish
6. Postijyorlik sexining xonasi va jixozlari
7. Postijyorning gigiyenasi va ish jadvali
8. Postij ishlari uchun asbob uskunalar, materiallar va xom ashyolar
9. Asosiy xom ashyo. Postij ishlari uchun tabiiy va suniy sochlar hamda boshqa materiallar
10. Birlamchi sochli mahsulotlarning turlari
11. Sochli mahsulotlarni grimda qo‘lanilishi
12. Sochli mahsulotlarni tayyorlash usullari
13. Tabiiy sochlarning fizik xususiyatlari
14. Sochli mahsulotlarning saqlanishi
15. Sun’iy va sintetik kimyoviy tolalardan yasalgan sochlar va ularning fizik kimyoviy xususiyatlari
16. Asosiy va yordamchi materiallar, ularning turlari, maqsadi, xusAsiyatlari va qo‘llanilishi
17. Tyul, har xil turdagi tesma bog‘lamlari, suniy charm, gaz materiallari bilan tanishish

va ularning xarajat meyorlari

18. Sintetik matolar, to'r to'rlari, iplar, aksesuarlar va boshqa yordamchi materiallar. Bo'yoq, jelatin, antistatik vositalar bilan tanishish va ularning xarajat meyorlari

19. Postij mahsulotlarini ishlab chiqarishga tayyorgarlik

20. Postij ishlari uchun ishlatiladigan materiallarga ishlov berish

21. Sochli mahsulotlar bilan ishlash, "kufta"larga ajratish

22. Issiq va sovuq yo'llar bilan sochlarni dizinfeksiyalash

23. Sochlarni yuvishda texnologik operasiyalarni bajarish tartibi, uslublari va usullari. Yuvish vositalari: kukun, sovun, shampun yordamida

24. Sochlarni quritish, tarash va o'rish

25. O'rilgan sochlarni tarash

26. Sochlarni uzunligi bo'yicha saralash.

27. Karda, kardach, karda-tasma

28. Kardada sochlarni tarash.

29. Sochlarni oqartirish, bo'yash va tonlash jarayoni

30. Sochlarni sun'iy ravishda davolash ketma-ketligi, ishlash usullari

31. Chigal, sintetik sochlarni kesish hamda tarash

32. Sochlarni ranglarga ajratish

33. Sochlarni kraxmallash, quritish, dazmollash, issiq va sovuq zavivkalar yordamida

34. Lak, kley, kraxmal yordamida sochlarga shakl berish

35. Tabiiy va suniy sochlarni qayta ishlash va ularga ishlov berish

36. Birlamchi soch mahsulotlarini grimda qo'llash

37. Postij mahsulotlarini ishlab chiqarish

38. Sochlarni treslash va tamburlash

39. Krepe mahsulotlarining texnologiyasi

40. Tresbank ish stolini, qoziqlarini o'rnatish

41. Krepe texnikasini o'zlashtirish

42. Tres mahsulotlarining texnologiyasi

43. Tresda to'qish, maxkamlash, iplarni tikish

44. Postij mahsulotlari (soqol, mo'ylov, yonoq, qosh) va ularning turlari

45. Soqol, mo'ylov to'qish uchun pastki jag' balvankasiga mato tortish

46. Soqol, mo'ylov to'qish texnologiyasi va loyixalash

47. Soqol, mo'ylov, baki, qosh, kipriklarni eskiz asosida kesish, o'lchash, qirqish, tamburlash, qalinlashtirish, siyraklash

48. Baki to'qish texnikasi

49. Kiprik tayyorlash texnologiyasi va usullari

50. Maqsadga qarab kipriklarning uzunligini aniqlash. Yuqori va pastki kipriklarning xususiyatlari

51. Kipriklarni asosga yopishtirish texnikasi va farqlari. Kipriklarni qirqish, burish va yopishtirish qoidalari

52. Sochli mahsulotlarni saqlash, parvarishlash, kleydan tozalash

53. Mo'ylovlarni leykoplaster yordamida yopishtirish

54. Tamburlash – maxsus kryuchoklar yordamida sochlarni biriktirish

55. Tamburlash texnologiyasi

56. Kryuchoklarni xajmi va o'lchamlari

57. Tressda sochlarni tarash usullari va ketma - ketligi. Qo'lda tarash, bitta va ikki burilishda uch marta bajarish

58. Soch kesish materiallari va jixozlari

59. Sochlarni maxsus moslamada tarash

60. Postij maxsulotlarini to'qish texnologiyasi – soch turmagi elementlari

61. Soch turmagini sahnaviy obraz yaratishdagi roli va ahamiyati

62. Valiklar, bog'lamlar, tugunlar, ikki yon boshlar tayyorlash texnikasi

63. Soch qirralarini grimlash

64. Tayyor soch turmagining eskizlari

65. Karkas shakllari va ularning qo'llanilishi

66. Sochlarni ajratish va parik yasash

67. Ulama sochlar tayyorlash texnologiyasi

68. Yarim pariklar hamda qoplamalarni tayyorlash texnologiyasi

69. Shinyonlarni turlari ishlab chiqarish texnologiyasi va loyixalash

70. Montyurni tayyorlashning texnologik ketma-ketligi

71. Sochlarni kesish, treslash, tamburlash,

72. Montyur yordamida sochlarni maxkamlash

73. Issiq va sovuq usuldan foydalangan holda sochlarni kesish va turmaklash

74. Kontronyur tayyorlash texnologiyasi

75. Parikni kelib chiqish tarixi

76. Parikni grimda ahamiyati

77. Parik turalari, xarakterlari

78. Boshning anatomik tuzilishi

79. Parik tayyorlash jarayoni

80. Pariklar va yarim pariklar hamda qoplamalarni loyixalashning asosi

81. Ayollar teatr pariklari va maishiy pariklar tayyorlash texnologiyasi

82. Milliy grim uchun parik tayyorlash texnologiyasi

83. Erkaklar pariklarini tayyorlash texnologiyasi

84. Pariklarni ta'mirlash

85. Tarixiy pariklarni tayyorlash texnologiyasi

86. Spektakl va ertak pariklari

87. Sirk pariklarini tayyorlash texnologiyasi

88. Kino – grim uchun postij mahsulotlarini tayyorlash

89. Spektakl eskizi uchun postij mahsulotlarini tayyorlash

90. Portret grimi uchun postij mahsulotlarini tayyorlash

91. Postij maxsulotlarini parvarishlash va tamirlash

Amaliy mashg'ulotlar ijodiy ustaxonada, maxsus qurulmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga o'tkazilishi lozim. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Fan bo'yicha kurs ishi.

Kurs ishi fan mavzulariga taalluqli masalalar yuzasidan talabalarga yakka tartibda tegishli topshiriq shaklida beriladi. Kurs ishining hajmi, rasmiylashtirish shakli, baholash mezonlari ishchi fan dasturida va tegishli kafedra tomonidan belgilanadi. Kurs ishini bajarish talabalarda fanga oid bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantirishga xizmat qilishi kerak.

Kurs ishi uchun tahminiy mavzular:

1. Postij fanining maqsadi va vazifalari

2. Postijyorlik sexining xonasi va jixozlari

3. Birlamchi sochli mahsulotlarning turlari

4. Sochli mahsulotlarni grimda qo'lanilishi

5. Postij ishlari uchun asbob uskunalar, materiallár va xom ashyolar

6. Postijyorlik sexining xonasi va jixozlari

7. Asosiy xom ashyo. Postij ishlari uchun tabiiy va suniy sochlar hamda boshqa materiallar

8. Postij mahsulotlarini ishlab chiqarishga tayyorgarlik

9. Tabiiy va suniy sochlarni qayta ishlash, ishlov berish

10. Postij ishlari uchun ishlatiladigan materiallarga ishlov berish

11. Postij mahsulotlarini ishlab chiqarish

12. Sochlarni treslash va tamburlash

13. Sochni tarash

14. Kipriklar tayyorlash texnologiyasi

15. Soqol, mo'ylov va yuzlarni tortish mahsulotlarini ishlab chiqarish texnologiyasi va loyixalash

16. Shinyonlarni ishlab chiqarish texnologiyasi va loyixalash

17. Postij mahsulotlarini bezatish texnologiyasi va ularni loyixalash

18. Ulama sochlar tayyorlash texnologiyasi

19. Pariklar va yarim pariklar hamda qoplamalarni loyixalashning asosi

20. Yarim pariklar hamda qoplamalarni ishlab chiqarish texnologiyasi

V. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ish mavzulari fan o'qituvchisi va talabalar tomonidan ishlab chiqiladi. Mavzular talabani mustaqil bilim olishga ongli ravishda yo'naltirishi lozim. Kafedra mutaxassislari tomonidan har bir mavzu bo'yicha talabaning mustaqil o'qib o'rganishiga doir vazifa va topshiriqlar ishlab chiqiladi va ularni bajarish uchun aniq ko'rsatmalar misollar yordamida beriladi. Fanni o'rganish jarayonida talaba interfaol usullar vositasida mustaqil ta'lim olishga rag'batlantiriladi va mustaqil fikrlash talab qilinadi.

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Postij fanining maqsadi va vazifalari
2. Postij ishlarining kelib chiqish tarixi va rivojlanish bosqichlari
3. Grimchi-musavvirlarning teatrda postij ishlarini rivojlanishiga qo'shgan xissalari
4. Teatrda postijyor mahsulotlarining spesifik jihatlari
5. Tayyor postijyorlik mahsulotlari bilan tanishish
6. Postijyorlik sexining xonasi va jixozlari
7. Postijyorning gigiyenasi va ish jadvali
8. Postij ishlari uchun asbob uskunalar, materiallar va xom ashyolar
9. Asosiy xom ashyo. Postij ishlari uchun tabiiy va suniy sochlar hamda boshqa materiallar
10. Birlamchi sochli mahsulotlarning turlari
11. Sochli mahsulotlarni grimda qo'lanilishi
12. Sochli maxsulotlarni tayyorlash usullari
13. Tabiiy sochlarning fizik xususiyatlari
14. Sochli mahsulotlarning saqlanishi
15. Sun'iy va sintetik kimyoviy tolalardan yasalgan sochlar va ularning fizik kimyoviy xususiyatlari
16. Asosiy va yordamchi materiallar, ularning turlari, maqsadi, xususiyatlari va qo'llanilishi
17. Tyul, har xil turdagi tesma bog'lamlari, suniy charm, gaz materiallari bilan tanishish va ularning xarajat meyorlari
18. Sintetik matolar, to'r to'rlari, iplar, aksesuarlar va boshqa yordamchi materiallar. Bo'yoq, jelatin, antistatik vositalar bilan tanishish va ularning xarajat meyorlari
19. Postij mahsulotlarini ishlab chiqarishga tayyorgarlik
20. Postij ishlari uchun ishlatiladigan materiallarga ishlov berish
21. Sochli mahsulotlar bilan ishlash, "kufta"larga ajratish
22. Issiq va sovuq yo'llar bilan sochlarni dizinfeksiyalash
23. Sochlarni yuvishda texnologik operasiyalarni bajarish tartibi, uslublari va usullari. Yuvish vositalari: kukun, sovun, shampun yordamida
24. Sochlarni quritish, tarash va o'rish
25. O'rilgan sochlarni tarash
26. Sochlarni uzunligi bo'yicha saralash.
27. Karda, kardach, karda-tasma
28. Kardada sochlarni tarash.
29. Sochlarni oqartirish, bo'yash va tonlash jarayoni
30. Sochlarni sun'iy ravishda davolash ketma-ketligi, ishlash usullari

31. Chigal, sintetik sochlarni kesish hamda tarash
32. Sochlarni ranglarga ajratish
33. Sochlarni kraxmallash, quritish, dazmollash, issiq va sovuq zavivkalar yordamida
34. Lak, kley, kraxmal yordamida sochlarga shakl berish
35. Tabiiy va suniy sochlarni qayta ishlash va ularga ishlov berish
36. Birlamchi soch mahsulotlarini grimda qo'llash
37. Postij mahsulotlarini ishlab chiqarish
38. Sochlarni treslash va tamburlash
39. Krepe mahsulotlarining texnologiyasi
40. Tresbank ish stolini, qoziqlarini o'rnatish
41. Krepe texnikasini o'zlashtirish
42. Tres mahsulotlarining texnologiyasi
43. Tresda to'qish, maxkamlash, iplarni tikish
44. Postij mahsulotlari (soqol, mo'ylov, yonoq, qosh) va ularning turlari
45. Soqol, mo'ylov va yuzlarni tortish mahsulotlarini to'qish uchun balvanka tanlash
46. Soqol, mo'ylov va yuzlarni tortish mahsulotlarini to'qish texnologiyasi va loyixalash
47. Soqol, mo'ylov, baki, qosh, kipriklarni eskiz asosida kesish, o'lchash, qirqish, tamburlash, qalinlashtirish, siyraklash
48. Baki to'qish texnikasi
49. Kiprik tayyorlash texnologiyasi va usullari
50. Maqsadga qarab kipriklarning uzunligini aniqlash. Yuqori va pastki kipriklarning xususiyatlari
51. Kipriklarni asosga yopishtirish texnikasi va farqlari. Kipriklarni qirqish, burish va yopishtirish qoidalari
52. Sochli mahsulotlarni saqlash, parvarishlash, kleydan tozalash
53. Mo'ylovlarni leykoplaster yordamida yopishtirish
54. Tamburlash – maxsus kryuchoklar yordamida sochlarni biriktirish
55. Tamburlash texnologiyasi
56. Kryuchoklarni xajmi va o'lchamlari
57. Tressda sochlarni tarash usullari va ketma - ketligi. Qo'lda tarash, bitta va ikki burilishda uch marta bajarish
58. Soch kesish materiallari va jixozlari
59. Sochlarni maxsus moslamada tarash
60. Postij maxsulotlarini to'qish texnologiyasi – soch turmagi elementlari
61. Soch turmagini sahnaviy obraz yaratishdagi roli va ahamiyati
62. Valiklar, bog'lamlar, tugunlar, ikki yon boshlar tayyorlash texnikasi
63. Soch qirralarini grimlash
64. Tayyor soch turmagining eskizlari
65. Karkas shakllari va ularning qo'llanilishi
66. Sochlarni ajratish va parik yasash
67. Ulama sochlar tayyorlash texnologiyasi
68. Yarim pariklar hamda qoplamalarni tayyorlash texnologiyasi
69. Shinyonlarni turlari ishlab chiqarish texnologiyasi va loyixalash
70. Montyurni tayyorlashning texnologik ketma-ketligi
71. Sochlarni kesish, treslash, tamburlash,
72. Montyur yordamida sochlarni maxkamlash
73. Issiq va sovuq usuldan foydalangan holda sochlarni kesish va turmaklash
74. Kontronyur tayyorlash texnologiyasi
75. Parikni kelib chiqish tarixi
76. Parikni grimda ahamiyati
77. Parik turalari, xarakterlari
78. Boshning anatomik tuzilishi
79. Parik tayyorlash jarayoni
80. Pariklar va yarim pariklar hamda qoplamalarni loyixalashning asosi
81. Ayollar teatr pariklari va maishiy pariklar tayyorlash texnologiyasi
82. Milliy grim uchun parik tayyorlash texnologiyasi
83. Erkaklar pariklarini tayyorlash texnologiyasi
84. Pariklarni ta'mirlash
85. Tarixiy pariklarni tayyorlash texnologiyasi
86. Spektakl va ertak pariklari
87. Sirk pariklarini tayyorlash texnologiyasi
88. Kino – grim uchun postij mahsulotlarini tayyorlash
89. Spektakl eskizi uchun postij mahsulotlarini tayyorlash
90. Portret grimi uchun postij mahsulotlarini tayyorlash
91. Postij maxsulotlarini parvarishlash va tamirlash

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan ijodiy ko'riklar uchun grim qilish, referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

3. **VI. Ta'lim natijalari /Kasbiy kompetensiyalari**

Talaba:

Postij ishlarining asosiy turlarini, postij mahsulotlarini ishlab chiqarish texnologiyalarining jarayonini bilishi zarur. Postij jarayoni eng murakkab jarayon hisoblanib grimchi – postijyordan sabr qanoatlilikni talab etadi. Talabadan sochli mahsulotlarni to'qish moslama va materiallari bilan tanishish, ulardan oqilona foydalanish hamda extiyotgarlik bilan yondoshish, o'z kasbiga mehr qo'yishi, chizmachilik ishlari bilan yaxshi tanish bo'lishi, postij gigiyenasiga amal qilish ***talab etiladi.***

tasviriy, amaliy va me'morchilik san'at ustalarining klassik va hozirgi zamon san'at asarlari bilan chuqur tanishgan bo'lishi va ularni g'oyaviy-badiiy jihatdan yaxshi taxlil qila olish, ijodiy yondashuvni ta'minlash; postij texnikasi, postijning funksiyasi; professional obrazning paydo bo'lishi va rivojlanishi; an'anaviy tomosha san'atining shakllari va janrlari; zamonaviy teatr jarayonining asosiy yo'nalishlari; grim va TV o'rtasidagi munosabatlar; grim va rejissyorlik san'atidagi maktab va yo'nalishlari; grimdagi obrazlar; obrazlar tasnifi; janrlar haqida tushunchalar; g'oyaviy, ma'naviy, axloqiy, badiiy dunyoqarashni tarbiyalashda grimning imkoniyatlari; aktyor yaratayotgan obrazning xarakterini ochishga qaratilgan grimda postij ishining ahamiyati; grim san'ati asoslari va taraqqiyot bosqichlari; grimchi va postijyor ijodi va tabiatining o'ziga xosligi; mashhur grimchilar ijodiy faoliyati, postijyorlik kasbining ijtimoiy mohiyati ***haqida tasavvurga ega bo'lishi;***

jahon va o'zbek grimchilik san'atining maktab va yo'nalishlarini; asar qaxramonlarning xarakteridan kelib chiqib mutanosib sochli maxsulotlar to'qishni

o'rganishi va amalda qo'llay olishi lozim. Postij texnikasi va unga kerakli asbob uskunalarni ishlata bilishni o'rganishi, turli xildagi xalqlar va millatlar pariklarini, soqol va mo'ylovlarini to'qishi, sahna ko'rinishining uslub va janrdan kelib chiqib, shu ko'rinishning uslubi, janri va xarakteriga mos shox, burun, quloq, yarim maskalar, parik, yarim pariklar, qoplamalar ***tanlay olishi kerak***;

Talabalarga postij texnikasini o'rgatish hamda o'qitish jarayonida ularni asta-sekin so'ngi maqsadga – postij ishi orqali qahramonning fe'l-atvorini, obrazini ochib berish va unga mos postij maxsulotlarini to'qishni texnik tarzda xatosiz bajara olishga olib kelish, rejissyor va rassom bilan tanlangan postij mahsulotlarini muxokama qilish ***ko'nikmalarga ega bo'lishi kerak.***

4. **VII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:**

- "rolli o'yin";
- munozara;
- aqliy hujum;
- taqdimot;
- individual yondoshuv.

5. **VIII. Kreditlarni olish uchun talablar:**

"Postij" o'quv fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasda bakalavr: postij, postij haqida tushuncha, postij ustaxonasi, sochli mahsulotlarni to'qish moslamalari bilan tanishish hamda ulardan to'g'ri foydalanish, postij texnikasi, birlamchi sochli mahsulotlar va ularni grimda tadbiq qilish, mantyur tayyorlash, tamburovka (mantyurni sochli mahsulotlar bilan qoplash), shox, burun, quloq, yarim maskalarni, yarim parik, qoplamalarni yasash texnologiyasi, boshning anatomik tuzilishi, parik to'qish jarayoni, ayollar uchun parik to'qish, erkaklar uchun parik to'qish, tarixiy pariklarni to'qish, spektakl uchun parik to'qish, pariklarni tamirlash, kino va televideniye uchun sochli mahsulotlar to'qish, spektakl uchun chizilgan eskiz ustida postij ishlarini olib borish kabi mavzularni o'zlashtirishi kerak.

6. **Asosiy adabiyotlar**

1. Jalilova F. Grim. - O'zDSI, 2008
2. Jalilova F. Grim. - O'zDSI, 2015
3. Jalilova F.S. Soch turmaklash san'ati. T:2017
4. Andjan A., Volchanskiy. Grim va kino. – M. 1957.
5. Ismoilov M. Sahna pardozi. – T.2004.
6. Shkolnikov. Osnovi ssenicheskogo grima. – M. 1957.
7. Shkola izobritatelnogo iskusstvo Vipuskax 10. – M. 1963.
8. Sundukova V.N., Axmedova Z.A. K.S.Stanislavskiy sistemasining atama va unsurlari. T. 2012.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Mirziyoyev SH.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. – Toshkent: O'zbekiston, 2016. – 56b.
2. Mirziyoyev SH. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. – Toshkent: O'zbekiston, 2017. – 32b.
3. Mirziyoyev SH. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. – Toshkent: O'zbekiston, 2017. – 488b.
4. Mirziyov SH.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yil istiqbollariga bag'ishlangan majlisidagi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining nutqi. // Xalq so'zi gazetasi. 2017 yil 16 yanvar,№11.
5. 2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishlari bo'yicha harakatlarstrategiyasi
6. Madaniyat va san'at atamalarining izohli lug'ati. B.S.Sayfullayev tahriri ostida. – Toshkent: G'ofur G'ulom, 2015.352-b.
7. Stanislavskiy K.S. Aktyorning o'z ustida ishlashi. – Toshkent: Yangi asr avlodi, 2010. – 468b.
8. Mahmudov J. Aktyorlik mahorati. – Toshkent: Bilim, 2005. – 192b.
9. Sayfullaev B.S., Mamatqosimov J.A. Aktyorlik mahorati. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2012. – 388b.
10. Mahmudov J. Sahna kompozitsiyasining alifbosi. –T.: 2006.
11. Usmonov R. Rejissura. –T.:1997.
12. Umarov M. Estrada va ommaviy tomoshalar tarixi. – T. 2009.
13. Mahmudov J., Mahmudova H. Rejissura asoslari. – T. 2008.

Axborot manbalari

1. Ziyonet – O'zbekiston ta'limportali
2. www.teatr.uz– O'zbek Milliy Akademik drama teatri portali
3. www.sanatim.uz– Milliy madaniyatva san'at portali
4. www.natlib.uz– O'zbekiston Milliy kutubxonasi portal
5. www.teatr-stanislavsky.ru – K.S.Stanislavskiy nomidagi dramatik teatr portal
6. www.teatr-estrada.ru– Moskva davlat estrada teatri portali

7. **O'zbekiston davlat san'at va madaniyat institutida ishlab chiqilgan va tasdiqlangan.**

8. **Fan/modul uchun mas'ullar:**

F.S.Djalilova – O'zDSMI, "Musiqali, dramatik teatr va kino san'ati" kafedrasi dotsenti

R.A.Rizayeva - O'zDSMI, "Musiqali, dramatik teatr va kino san'ati" kafedrasi o'qituvchisi

9. **Taqrizchilar:**

Sh.R.Abdumalikov – O'zbekiston Respublikasi san'at arbobi, Kamoliddin Behzod nomidagi milliy rassomlik va dizayn instituti "Teatr bezagi rangtasviri" kafedrasi professori.

M.Abdullayeva – "Musiqali, dramatik teatr va kino san'ati" kafedrasi professori, O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan yoshlar murabbiysi.